

مروری بر مهمترین شاخص های بیمارستان سبز

قادر غنی زاده^۱، احسان تیمورزاده^۲، روح الله زابلی^۳، بشیرعظیمی نایبی^۳، روح الله یعقوبی^{۳*}

۱. دانشیار، دکتری تخصصی بهداشت محیط، مرکز تحقیقات سلامت دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران
 ۲. استادیار، دکتری تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات سلامت دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران
 ۳. کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، بیمارستان بوعلی سینا قزوین، قزوین ایران
- آدرس ایمیل نویسنده مسئول: Yaghoobi.ru@gmail.com

مقدمه:

سازمانهای بهداشتی درمانی همچون سایر سازمانهای جامعه نقش بسزایی بر محیط زیست اطراف خود دارد. با در نظر گرفتن نوع فعالیت و نحوه اثر گذاری بیمارستانها بر محیط زیست می توان به اهمیت این مراکز بر محیط زیست پی برد. جامعه جهانی طی دهه های متمادی شاخص های گوناگونی نظیر LEED، BREEAM و ... برای جلوگیری از اثرات مخرب سازمانها طراحی و تدوین کرده اند. این شاخص ها در بخش بهداشت و درمان، زیر مجموعه های مختلفی را شامل میشود. با توجه به اهمیت شاخص های مد نظر و تاثیرات آن بر عملکرد بیمارستان، سعی بر این است تا در این مقاله، مروری بر زیرمجموعه های مدنظر و اهمیت آن شود. مطالعه به صورت مرور نقلی بوده و جستجوی اطلاعات در موتورهای جستجو و پایگاه های داده با واژه های بیمارستان سبز، ساختمان پایدار، شاخص های سبز و ... به زبان فارسی و انگلیسی صورت گرفته و نتایج از بین بیش از صدها منبع اطلاعاتی گردآوری گردیده است.

شاخص های بیمارستان سبز:

۱. مدیریت زیست محیطی

مدیریت زیست محیطی در اصل، امکان تبدیل اهداف زیست محیطی به واقعیت فراهم می کند. بیمارستان ها به عنوان ارائه کنندگان خدمات بهداشتی پیشگیرانه، باید اقدام به آگاهی بخشی و حفاظت از محیط زیست کنند؛ به ویژه اکنون که آلودگی انسان به طور بالقوه با افزایش برخی انواع بیماری های انسانی مانند سرطان، عوارض جانبی در باروری و اثرات تنفسی و آلرژی مرتبط است. در گسترده گی تاثیرات بیمارستان می توان به بخش سلامت در آمریکا که بزرگترین کاربر مواد شیمیایی هستند که بسیاری از آنها عامل سرطان شناخته شده اند؛ اشاره کرد(۱).

مزایای بالقوه سیستم مدیریت زیست محیطی برای صنعت مراقبت های بهداشتی و عمومی بسیار عالی است. دفع زباله، مصرف انرژی و فاضلاب عمده هزینه های بیمارستان هستند که اثرات قابل توجهی بر محیط زیست دارند. بسیاری از مراکز مراقبت های بهداشتی از اثرات زیست محیطی که ممکن است ایجاد کنند بی اطلاع هستند. با یک سیستم مدیریت زیست محیطی، یک مرکز مراقبت های بهداشتی می تواند(۲):

- آلودگی های زیست محیطی خود را شناسایی و آن را کاهش دهد
- هزینه های انرژی، آب و دفع زباله خود را کاهش دهد
- مواد خطرناک را کنترل کند
- انتشار به هوا(نظیر الاینده ها) را محدود کند
- کیفیت مراقبت از بیمار را بهبود بخشد
- تصویر خود را به عنوان سازمان اجتماعی، اخلاقی و مسئولیت پذیر، افزایش دهد
- مطابق با قوانین و مقررات باشد
- هزینه های عملیاتی را کاهش دهد

مرور تحقیقات انجام شده نشان داد که ۴۰٪ از معضلات مدیریت پسماند مربوط به نقصان در خط مشی هاست(۳، ۴). وجود گزارشهای سالانه زیست محیطی مستند می تواند به بهبود آینده سیستم مدیریت سبز زیست محیطی بیمارستان کمک کند. چنین گزارشاتی می تواند در نمایش عملکرد و تعهدات بیمارستان به علت های زیست محیطی کمک نماید(۵). اغلب حیطه